



Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-152/19 P

Deutsche Telekom

v.

Evropská komise

a

Slovanet, a.s.

Rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 25. března 2021

„Kasační opravný prostředek – Hospodářská soutěž – Článek 102 SFEU – Zneužití dominantního postavení – Slovenský trh služeb širokopásmového připojení k internetu – Právní povinnost operátorů s významnou tržní silou zpřístupnit účastnické vedení – Podmínky stanovené historicky zavedeným operátorem pro zpřístupnění účastnického vedení dalším operátorům – Nezbytnost přístupu – Přičitatelnost jednání dceřiné společnosti mateřské společnosti – Právo na obhajobu“

1. *Dominantní postavení – Zneužití – Odmítnutí podniku v dominantním postavení umožnit jinému podniku přístup k výrobku nebo službě nezbytným pro jeho činnost – Přístup třetích podniků k účastnickému vedení historicky zavedeného operátora na trhu širokopásmových telekomunikačních služeb – Stanovení nespravedlivých podmínek pro přístup vedoucí k implicitnímu odmítnutí přístupu – Posouzení zneužívající povahy – Povinnost Komise prokázat nezbytnost přístupu k účastnickému vedení pro vstup konkurenčních operátorů na trh – Neexistence*
(Článek 102 ES; Dohoda o EHP, článek 54)

(viz body 40–60)

2. *Hospodářská soutěž – Unijní pravidla – Porušení – Přičtení odpovědnosti – Mateřská společnost a dceřiné společnosti – Hospodářská jednotka – Kritéria pro posouzení – Výkon rozhodujícího vlivu na chování dceřiné společnosti, který lze dovést ze souboru nepřímých důkazů týkajících se hospodářských, organizačních a právních vazeb s její mateřskou společností – Okolnosti umožňující potvrdit existenci rozhodujícího vlivu – Přítomnost vedoucích pracovníků v představenstvu dceřiné společnosti – Poskytnutí spolupracovníků k dispozici dceřiné společnosti – Pravidelné získávání informací o obchodní strategii dceřiné společnosti*
(Článek 102 SFEU; Dohoda o EHP, článek 54)

(viz body 72–87, 94–97)

3. *Hospodářská soutěž – Správní řízení – Oznámení námitek – Nezbytný obsah – Dodržování práva na obhajobu – Nové skutečnosti, s nimiž byla dotčená osoba seznámena ve velmi pokročilém stadiu řízení – Poskytnutí velmi krátké lhůty k vyjádření – Přípustnost (Listina základních práv Evropské unie, čl. 41 odst. 2; nařízení Rady č. 1/2003, čl. 27 odst. 1)*

(viz body 105–106)

Shrnutí

Soudní dvůr zamítl kasační opravné prostředky podané společnostmi Slovak Telekom a Deutsche Telekom proti rozsudkům Tribunálu týkajícím se protisoutěžních praktik na slovenském telekomunikačním trhu. Pokuta ve výši 38 061 963 eur, k jejímuž zaplacení jsou společně a nerozdílně povinny tyto dvě společnosti, a pokuta ve výši 19 030 981 eur, k jejímuž zaplacení je povinna pouze společnost Deutsche Telekom, tedy zůstávají nezměněny.

Slovak Telekom a.s. (dále jen „ST“) nabízí jakožto historicky zavedený telekomunikační operátor na Slovensku služby širokopásmového připojení prostřednictvím svých měděných a optických pevných sítí. Síť společnosti ST zahrnují rovněž „účastnické vedení“, to znamená fyzické linky spojující telefonní zásuvku účastníka a hlavní rozvaděč pevné telefonní sítě.

Po provedení analýzy trhu přijal slovenský regulační orgán v odvětví telekomunikací dne 8. března 2005 rozhodnutí, ve kterém označil společnost ST za operátora s významnou tržní silou na velkoobchodním trhu pro zpřístupnění účastnického vedení. V důsledku toho byla společnost ST na základě unijního právního rámce¹ povinna zpřístupnit alternativním operátorům účastnické vedení, jehož je majitelkou, a umožnit tak novým účastníkům na trhu využívat tuto infrastrukturu za účelem nabízení jejich vlastních služeb koncovým uživatelům.

Dne 15. října 2014 přijala Komise rozhodnutí ukládající společnosti ST a její mateřské společnosti Deutsche Telekom AG (dále jen „DT“) sankci za to, že ST zneužila svého dominantního postavení na slovenském trhu služeb širokopásmového připojení k internetu tím, že v letech 2005 až 2010 omezila přístup alternativních operátorů k jejímu účastnickému vedení (dále jen „sporné rozhodnutí“). Komise společně s ST a DT konkrétně vytýkala, že ST porušila článek 102 SFEU, když ve své referenční nabídce v oblasti zpřístupnění jejího účastnického vedení stanovila nespravedlivá pravidla a podmínky, a uplatňovala nespravedlivé tarify, které neumožňovaly stejně výkonnému operátorovi reprodukovat maloobchodní služby nabízené společností ST, aniž mu vznikla ztráta. Komise proto společně s ST a DT uložila společně a nerozdílně pokutu ve výši 38 838 000 eur a společnosti DT pokutu ve výši 31 070 000 eur.

Rozsudky ze dne 13. prosince 2018, Deutsche Telekom v. Komise² a Slovak Telekom v. Komise³, Tribunál částečně zrušil sporné rozhodnutí, přičemž pokutu, k jejímuž zaplacení jsou povinny společně a nerozdílně ST a DT, stanovil na 38 061 963 eur a pokutu, k jejímuž zaplacení je povinna pouze posledně uvedená společnost, na 19 030 981 eur.

¹ – Jedná se zejména o nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2887/2000 ze dne 18. prosince 2000 o zpřístupnění účastnického vedení (Úř. věst. 2000, L 336, s. 4; Zvl. vyd. 13/26, s. 83) a směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro síť a služby elektronických komunikací (Úř. věst. 2002, L 118, s. 33; Zvl. vyd. 13/29, s. 349).

² – T-827/14, EU:T:2018:930.

³ – T-851/14, EU:T:2018:929.

Soudní dvůr kasační opravné prostředky podané společnostmi ST a DT zamítl a v rámci toho upřesnil dosah svého rozsudku Bronner⁴ ohledně kvalifikace odmítnutí přístupu k infrastrukturám v držení dominantního podniku jako zneužití ve smyslu článku 102 SFEU. V uvedeném rozsudku Soudní dvůr stanovil vyšší nároky pro učinění závěru o zneužívající povaze praktiky spočívající v tom, že podnik v dominantním postavení odmítne poskytnout infrastrukturu, jejímž je vlastníkem, k dispozici konkurenčním podnikům.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejprve zdůraznil, že každý podnik, i dominantní, má v zásadě možnost odmítnout uzavření smlouvy a využívat infrastrukturu, kterou vytvořil pro vlastní potřeby. Je-li dominantnímu podniku kvůli jeho zneužívajícímu odmítnutí uzavřít smlouvu uložena povinnost uzavřít smlouvu s konkurenčním podnikem za účelem umožnit mu přístup k vlastní infrastruktuře, zasahuje to tudíž obzvláště do smluvní svobody a práva na vlastnictví dominantního podniku. Pokud tedy dominantní podnik odmítne zpřístupnit svou infrastrukturu, může být rozhodnutí uložit mu povinnost poskytnout přístup svým konkurentům odůvodněno z hlediska politiky hospodářské soutěže pouze tehdy, pokud tento dominantní podnik má nad dotčeným trhem skutečnou kontrolu.

Soudní dvůr dále upřesnil, že použití podmínek uvedených Soudním dvorem v rozsudku Bronner, a zejména třetí z těchto podmínek, umožňuje určit, zda podnik v dominantním postavení má díky své infrastruktuře takovou kontrolu. Podle tohoto rozsudku může být dominantní podnik nucen zpřístupnit infrastrukturu, kterou vyvinul pro potřeby vlastní činnosti, pouze tehdy, pokud zaprvé odmítnutí tohoto přístupu může vyloučit veškerou hospodářskou soutěž ze strany konkurenčního podniku žádajícího o přístup, zadruhé toto odmítnutí nelze objektivně odůvodnit a zatřetí tento přístup je nezbytný pro činnost konkurenčního podniku, tedy pokud neexistuje skutečná nebo potenciální náhrada této infrastruktury.

Pokud naopak dominantní podnik poskytne přístup ke své infrastruktuře, ale stanoví pro tento přístup nespravedlivé podmínky, podmínky uvedené Soudním dvorem v rozsudku Bronner se nepoužijí. Taková jednání sice mohou být zneužívající, pokud jsou způsobilá vyvolat protisoutěžní účinky na dotčených trzích, avšak nelze je stavět na roveň odmítnutí ze strany dominantního podniku umožnit přístup ke své infrastruktuře, jelikož orgány pověřené ochranou hospodářskou soutěže nebudou moci nutit dominantní podnik k tomu, aby poskytl přístup ke své infrastruktuře, protože ten již byl poskytnut. Opatření, která budou přijata v takovém kontextu, tedy budou zasahovat do smluvní svobody dominantního podniku a jeho práva na vlastnictví méně, než kdyby byl nucen zpřístupnit svou infrastrukturu, kterou si vyhradil pro potřeby vlastní činnosti.

Soudní dvůr připomněl, že s ohledem na unijní regulační rámec, který ukládá společnosti ST zpřístupnit své účastnické vedení konkurenčním podnikům, tento slovenský telekomunikační operátor přístup k tomuto vedení nemohl odmítnout a skutečně jej neodmítl. Naproti tomu pravidla a podmínky přístupu, které byly zpochybněny ve sporném rozhodnutí, stanovila ST na základě své rozhodovací samostatnosti, pokud jde o nastavení tohoto přístupu. Vzhledem k tomu, že tato pravidla a podmínky nepředstavovala odmítnutí přístupu srovnatelné s odmítnutím, které bylo předmětem rozsudku Bonner, podmínky stanovené Soudním dvorem při této příležitosti se v projednávané věci neuplatní. Na rozdíl od argumentů předložených

⁴ – Rozsudek ze dne 26. listopadu 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569).

společnostmi ST a DT tedy Komise nebyla povinna prokázat nezbytnost přístupu k účastnickému vedení společnosti ST pro vstup konkurenčních operátorů na trh, aby mohla zpochybněná pravidla a podmínky přístupu kvalifikovat jako zneužití dominantního postavení.

Vzhledem k tomu, že ostatní důvody kasačního opravného prostředku uplatněné společnostmi ST a DT a týkající se zejména posouzení cenových praktik společnosti ST, které vedly ke stlačení marží, a přičitatelnosti protiprávního jednání společnosti DT jakožto mateřské společnosti, byly rovněž zamítnuty, Soudní dvůr kasační opravné prostředky zamítl v plném rozsahu.